

ปัจจัยหนุนเสริมที่มีผลในการบริหารทางการเงินส่วนบุคคลของบุคลากร
สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)
Supporting factors affecting personal financial management of personnel
Office of the Agricultural Museum in Honor of His Majesty the King (Public Organization)

สุภารัตน์ ปานผดุง (Suparat Panphadung)¹
ชเนตตี พุ่มพุกษ์ (Chanattee Poompruek)^{2*}

บทคัดย่อ

บทความวิชาการ เรื่อง ปัจจัยหนุนเสริมในการบริหารทางการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตให้มีประสิทธิภาพภายใต้ความมั่นคงในการบริหารการเงินส่วนบุคคล ประกอบด้วย (1) การบริหารการเงินส่วนบุคคลของบุคลากร (2) การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (4) พีระมิดวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล อย่างไรก็ตามนับเป็นการเตรียมพร้อมรับมือกับปัจจัยหนุนเสริมเหล่านั้น เพื่อประยุกต์สู่การวางแผนทางการเงินได้อย่างเป็นระบบ เล็งเห็นแนวทางในการวางแผนการเงินในอนาคต มีเงินใช้จ่ายในวัยเกษียณอายุ การเงินส่วนบุคคล การบริหารการเงิน การวางแผนทางการเงินแบบตามระยะเวลา การวางแผนทางการเงินแบบช่วงวัย การวางแผนทางการเงินเปลี่ยนตามวิธีการ ประโยชน์ของการบริหารการเงินส่วนบุคคล ก่อให้เกิดสภาพคล่องทางการเงินที่เพียงพอ อีกทั้งยังเสนอให้บุคคลควรมีการจัดทำงบประมาณใช้จ่ายล่วงหน้า ลดรายจ่ายและภาระการผ่อน รักษาสุขภาพ ลดความเสี่ยงค่าใช้จ่ายหารายได้เสริม รักษาวินัยทางการเงินโดยเริ่มปลูกฝังการออม ซึ่งมีได้อยู่ในรูปแบบการออมอย่างเดียวเสมอไป อีกทั้งสร้างเกราะป้องกันความเสี่ยงทางการเงินหากเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันและสร้างความมั่นคงของชีวิต ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่เหมาะสมจะทำให้เกิดความผาสุกในการดำเนินชีวิตสูงสุด

คำสำคัญ : การเงินส่วนบุคคล การบริหารการเงิน บุคลากรสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

Abstract

Academic article on Factors supporting personal financial management of personnel at the Office of the King's Agricultural Museum. (Public Organization) created as a guideline for living an efficient life under stability in personal financial management, consisting of (1) personal financial management of personnel (2) personal financial planning (4) Personal financial planning pyramid

¹ หัวหน้าฝ่ายการคลัง สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) (Head of Finance Department Office of the Agricultural Museum in Honor of His Majesty the King (Public Organization))

E-mail : Suparut.p@wisdomking.or.th

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา (Lecturer in Human Resource Management Faculty of Management Science Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University)

E-mail : Chanattee.m@gmail.com

* Corresponding e-mail: Chanattee.m@gmail.com

However, it is considered preparation to deal with those supporting factors. To apply it to financial planning in a systematic way. Seeing guidelines for future financial planning Have money to spend in retirement personal finance financial management Periodic financial planning Age-specific financial planning Financial planning changes according to methods. Benefits of personal financial management creating sufficient financial liquidity.

It also proposes that people should prepare a spending budget in advance. Reduce expenses and installment burden, maintain health, reduce risk and expenses. Earn extra income Maintain financial discipline by starting to cultivate savings. which is not always in the form of savings alone It also creates a shield against financial risks if unexpected events occur and creates stability in life. Therefore, you should give importance to proper personal financial management to create maximum happiness in your life.

Keywords : Personal Finance, Financial Management, Personnel of The Office of The Agricultural Museum in Honor of His Majesty The King (Public Organization)

1. บทนำ

การวางแผนการเงินเป็นเครื่องมือที่ช่วยเตรียมความพร้อมและนำชีวิตไปสู่ความมั่นคงทางการเงิน ซึ่งควรเริ่มจากการปลูกฝังนิสัยการออม และการใช้เงินอย่างสมเหตุสมผลตั้งแต่วัยเด็กเพื่อบ่มเพาะวินัยทางการเงินไว้ก่อน เมื่อเข้าสู่วัยทำงานก็จำเป็นต้องรู้วิธีการวางแผนการจัดสรรรายได้ให้เพียงพอกับการออมเงินตามเป้าหมายและรายจ่ายต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เมื่อมีครอบครัวก็จำเป็นต้องดูแลทั้งตนเองและคนในครอบครัว ทำให้ความรับผิดชอบและภาระทางการเงินยิ่งเพิ่มขึ้น ส่งผลให้การวางแผนทางการเงินมีความสำคัญมากขึ้น แม้กระทั่งเมื่อเกษียณอายุ ก็ยังต้องวางแผนการเงิน เพราะเป็นวัยที่มีรายได้ลดลง แต่ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ยังคงอยู่ หรืออาจสูงขึ้นในบางหมวด เช่น การรักษาพยาบาล ซึ่งหากไม่มีการวางแผนที่ดีก็อาจเกิดปัญหาได้ (Bank of Thailand, 2022) จากคำกล่าวที่ว่า “การบริหารการเงินควรเป็นเรื่องของคนที่มีเงินเหลือเท่านั้นหรือสำหรับคนที่รายได้ไม่พอกับรายจ่ายต้องเรียนรู้การบริหารการเงินหรือไม่ และหากต้องการบริหารการเงินด้วยตนเองต้องทำอะไร” (Nat Lertmongkol, 2020) ด้วยเหตุผลประการสำคัญที่ผู้คนจำเป็นต้องวางแผนการเงิน ทำให้การบริหารการเงินเปรียบเสมือนกับการบริหารจัดการชีวิต Nippit Kovitwanitkanon (2015) ชี้ให้เห็นว่า เงินนั้นเสมือนเป็นปัจจัยพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ทั้งนี้ การบริหารการเงินช่วยให้เกิดการวางแผนการดำเนินชีวิตในอนาคต นำไปสู่ความสามารถในการบริหารการเงินและใช้จ่ายให้สบายอย่างมีความสุขเมื่อถึงวัยเกษียณ (Bank of Ayudhya Public Company Limited, 2021)

การดำเนินชีวิตโดยไม่มีวางแผนการเงินมีผลกระทบกับชีวิต เงินไม่พอใช้ ต้องใช้เงินเดือนชนเดือน ไม่มีเงินเก็บออม ติดหนี้บัตรเครดิต ขาดการต่อยอดด้านการลงทุนให้เงินงอกเงย ขาดแหล่งเงินสำรองเพื่อการใช้จ่าย ขาดความมั่นคงในชีวิตหลังวัยเกษียณ อาจเพราะว่าในหลักสูตรการศึกษาไม่เคยให้ความรู้กับเด็ก ทำให้เมื่อเติบโตมาเป็นผู้ใหญ่แล้วหลายคนจึงไม่สามารถจัดการเรื่องการเงินได้ดีนัก เมื่อทำงานได้เงินเดือนก้อนแรกแล้วจึงไม่รู้ว่าควรจัดการอย่างไรดี ปัญหาสามารถเกิดขึ้นได้กับทุกคนทำให้ส่งผลต่อชีวิตได้ในระยะยาว เพราะในโลกของการทำงานนั้นไม่ได้หยุดอยู่ที่ 5 ปี หรือ 10 ปี หลังจากจบการศึกษาและเริ่มทำงานแล้วไปจนถึงวัยชราต่างหากที่เป็นโลกของความเป็นจริงที่คนเราจะต้องทำงานหาเงินพร้อมกับการใช้ชีวิตไปอีกอย่างน้อย 40 ปี จึงจะเข้าสู่วัยเกษียณ และแม้หลังจากเกษียณแล้วก็ตามก็ยังต้องจัดการเรื่องเงินอีกมาก คนเราจึงควรจะต้องจัดการเรื่องการเงินให้เหมาะสม และควรจะมีการส่งเสริมความรู้ด้านนี้เป็นอย่างยิ่ง (TechToro, 2023)

สำหรับบทความนี้ผู้นิพนธ์ได้หยิบยกกรณีศึกษาสำนักงานพิพิธภัณฑสถานพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) เนื่องจากผู้นิพนธ์ทั้งสองปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายผู้บริหารขององค์การมหาชนแห่งนี้ ซึ่งเล็งเห็น

รูปแบบการดำเนินงานในหลายภาคส่วน ซึ่งความเป็นมา นั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดตั้งพิพิธภัณฑการเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เนื่องในมหามงคลสมัยที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบรอบ 50 ปี ในปีพุทธศักราช 2539 โดยสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์การก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2539 และพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดเมื่อวันที่ 21 มกราคม พ.ศ.2545 ต่อมากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการจัดตั้งสำนักงานพิพิธภัณฑการเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) เพื่อดำเนินการบริหารงานตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพิพิธภัณฑการเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2552 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 23 มิถุนายน 2552 (Office of the Agricultural Museum in Honor of His Majesty the King Public Organization, 2022)

ดังนั้นการเรียนรู้การบริหารการเงินส่วนบุคคลจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกคนควรให้ความสนใจ เพื่อให้มี การบริหารการเงินส่วนบุคคลที่มีประสิทธิภาพ สามารถใช้ความรู้ความเข้าใจทางการเงินในชีวิตประจำวันอย่างคนรอบรู้และเฉลียวฉลาด รู้จักจัดลำดับความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจทางการเงิน ตลอดจนสามารถบริหารการเงินในชีวิตประจำวัน และแก้ไขปัญหาทางการเงินที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม (Ratchaneekorn Wongchan, 2012) ทั้งนี้ทั้งนั้น ควรเริ่มจากการปลูกฝังนิสัยการออมและการใช้เงินอย่างสมเหตุสมผลตั้งแต่วัยเด็กเพื่อบ่มเพาะวินัยทางการเงินไว้ก่อน เมื่อเข้าสู่วัยทำงานก็จำเป็นต้องรู้วิธีการวางแผนการจัดสรรรายได้ให้เพียงพอกับการออมเงินตามเป้าหมายและรายจ่ายต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เมื่อมีครอบครัวก็จำเป็นต้องดูแลทั้งตนเองและคนในครอบครัว ทำให้ความรับผิดชอบและภาระทางการเงินยิ่งเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้การวางแผนทางการเงินมีความสำคัญมากขึ้น แม้กระทั่งเมื่อเกษียณอายุก็ยังคงวางแผนการเงิน เพราะเป็นวัยที่มีรายได้ลดลง (Bank of Thailand, 2023) แต่ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ยังคงอยู่ หรืออาจสูงขึ้นในบางหมวด เช่น การรักษาพยาบาล ซึ่งหากไม่มีการวางแผนที่ดีก็อาจเกิดปัญหาได้

2. การบริหารการเงินส่วนบุคคลของบุคลากร

การบริหารการเงินส่วนบุคคลของบุคลากร ให้บรรลุจุดมุ่งหมาย “เงิน” เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้บุคคลได้รับในสิ่งที่ตนหวังไว้ โดยเริ่มต้นวางแผนการเงินสำหรับตนเองและครอบครัวเสียแต่เนิ่น ๆ แล้วค่อยทำให้ทุกคนมีโอกาสรอบความสำเร็จในชีวิตได้ ซึ่งมีแนวคิดหลากหลายทางวิชาการที่รวบรวมไว้ดังต่อไปนี้

Ratchaneekorn Wongchan (2012) กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้วิธีการบริหารจัดการการเงิน หรือการวางแผนการเงินส่วนบุคคล มีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้บุคคลมีความฉลาดทางการเงินอันประกอบด้วยทักษะสำคัญทางการเงิน คือ การรู้จักหาเงิน (How to earn) การรู้จักออมเงิน (How to save) การรู้จักใช้เงิน (How to spend) และการรู้จักทำให้เงินออกเงย (How to invest) ทั้งนี้การขาดทักษะข้อใดข้อหนึ่งย่อมทำให้สมดุลทางการเงินสูญหายไป และในที่สุดก็จะกลายเป็นปัญหาทางการเงินที่บั่นทอนความสุขในชีวิตไปไม่รู้จบ สอดคล้องกับ Sudarat Phimonrattanakarn (2013) กล่าวไว้ว่าการบริหารการเงินส่วนบุคคล หมายถึง การบริหารทรัพยากรทางการเงินที่บุคคลมีอยู่หรือได้มาให้บรรลุจุดมุ่งหมาย คือให้ได้รับความมั่นคงของบุคคลและครอบครัวจะนำมาซึ่งความสุขและความมีเสถียรภาพทางการเงินของบุคคลการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ซึ่งความหวังของแต่ละคนย่อมแตกต่างกันไป ในความต้องการของบุคคล “เงิน” จึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้บุคคลได้รับในสิ่งที่ตนหวังไว้ ดังนั้นการเรียนรู้การจัดระเบียบการเงินของตนเองและครอบครัวให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลได้นั้น ต้องเริ่มต้นที่การวางแผนสำหรับตนเอง และครอบครัว จึงจะทำให้ทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิต รวมไปถึงแนวคิดของ Sukjai Namphut and Anuchanat Charoenpainting (2012) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารการเงินส่วนบุคคล หมายถึงการบริหารทรัพยากรทางการเงินที่บุคคลมีอยู่หรือได้มา (Personal Financial Resources) ให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ อย่างดีที่สุดคือให้บุคคลได้รับความมั่งคั่งสูงสุดอันจะนำมาซึ่งความผาสุกและความมีเสถียรภาพทางการเงินของบุคคล

รวมไปถึงแนวคิดการบริหารทางการเงินส่วนบุคคลของบุคคลากรของ Montana Kongkaew et al. (2014) ที่ให้คำจำกัดความว่า เป็นการบริหารการเงินส่วนบุคคล การจัดระเบียบการเงินของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการรู้จักจัดหาเงินเข้ามาและใช้จ่ายออกไปอย่างเหมาะสมเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

จึงกล่าวได้ว่า การบริหารการเงินหรือการวางแผนการเงินส่วนบุคคล เป็นการวางแผนการใช้จ่ายเงินที่กำหนดแนวทางการใช้จ่ายเงินไว้เพื่อให้เพียงพอกับรายได้ พร้อมทั้งมีเงินเหลือเก็บออมสำหรับการใช้จ่ายเมื่อเกิดเหตุฉุกเฉินหรือยามจำเป็น ความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้บุคคลมีความฉลาดทางการเงินอันประกอบด้วยทักษะสำคัญทางการเงิน การรู้จักการหาเงิน การออมเงิน การรู้จักใช้เงิน การทำให้เงินงอกเงย ซึ่งบุคคลแต่ละบุคคลจะมีการบริหารการเงินที่แตกต่างกัน อาจขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของบุคคลนั้น ความหวังของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันไป เงินจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้บุคคลได้รับในสิ่งที่ตนหวังไว้ ดังนั้นการเรียนรู้การบริหารการเงินให้มีประสิทธิภาพ นับเป็นกุญแจสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จทางการเงิน

3. การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

เมื่อเกิดเข้าใจในการบริหารทางการเงินส่วนบุคคลแล้วนั้น จำเป็นต้องวางแผนการบริหารการเงินควบคู่เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ ซึ่ง Kanchana Hongthong (2008) ได้กล่าวไว้ว่าการบริหารทรัพยากรทางการเงินให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีความมั่นคง ใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ และทำให้มีความสุขในการใช้จ่ายเงินจำเป็นต้องอาศัยการวางแผนที่ดี ดังนั้น การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล สามารถอาศัยรูปแบบและกระบวนการของแผน (Sonthaya Khemwirat and Duangjai Khemwirat, 2009) ดังต่อไปนี้

1. แผนการออม บุคคลควรทำการศึกษาช่องทางในการออมให้รอบด้านที่มากกว่าการฝากธนาคาร ไม่ว่าจะปันธบัตร สลาก สหกรณ์ แล้วเลือกช่องทางที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งแต่ละช่องทางในการออมก็จะมีความเสี่ยงที่แตกต่างกัน เช่น ผลตอบแทนที่สูงก็จะมาพร้อมกับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นเสมอ ที่สำคัญต้องทำการออมอย่างพอเหมาะพอดี และสอดคล้องกับเงื่อนไขทางการเงิน เพื่อไม่ให้รู้สึกว่าการออมเป็นภาระ และสามารถทำการออมได้อย่างสม่ำเสมอ

2. แผนการลงทุน บุคคลจะต้องไม่ลืมกฎการกระจายความเสี่ยงเช่นเดียวกับการออม คือ เลือกลงทุนในช่องทางที่มีความเสี่ยงในระดับที่รับได้ แล้วศึกษาข้อดีข้อเสียของการลงทุนนั้นอย่างรอบด้าน ซึ่งแผนการลงทุนในแต่ละปีก็อาจจะถูกปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์และตัวแปร ในช่วงนั้น ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์การลงทุน เช่น ถ้าหากบุคคลไม่ชอบเผชิญหน้ากับความผันผวนที่อาจจะเกิดขึ้นในระยะสั้น ก็ควรจะมุ่งลงทุนระยะยาวเพราะการลงทุนระยะยาวเป็นหลักของการลงทุนที่จะทำให้เงินของบุคคลงอกเงยได้อย่างยั่งยืน

3. แผนการบริหารหนี้ แผนนี้มีความจำเป็นที่จะต้องทำเพื่อปลดเปลื้องภาระหนี้สิน โดยจะเริ่มต้นด้วยการที่บุคคลต้องรู้เรื่องหนี้ก่อนว่ามีหนี้รวมทุกประเภททั้งหมดเท่าไร เมื่อตั้งใจจะสะสางหนี้ก่อนเดิม ต้องหยุดสร้างหนี้ก่อนใหม่หรืออย่าสร้างหนี้เพิ่ม สำคัญที่สุดคือต้องรู้จักใช้จ่าย และควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นระมัดระวังการใช้จ่ายให้มากขึ้น และหาวิธีปลดหนี้กันอย่างค่อยเป็น ค่อยไป จัดลำดับความสำคัญของหนี้ที่ต้องเร่งชำระก่อนหลัง

4. แผนบริหารความเสี่ยง ไม่มีใครสามารถป้องกันความเสี่ยงทุก ๆ อย่างที่จะต้องเผชิญในชีวิตได้ แต่ก็มีหนทางที่จะสามารถป้องกันความเสี่ยงทางการเงินได้ ซึ่งความเสี่ยงทางการเงินที่สำคัญ ๆ นั้นเกิดจากการเกิดอุบัติเหตุ ความเจ็บป่วย และความตาย ความเสี่ยงเหล่านี้เมื่อเกิดขึ้นจะสร้างความสูญเสียทางการเงินเป็นอย่างมาก ดังนั้น บุคคลจึงควรวางแผนบริหารความเสี่ยงไว้ด้วย โดยการทำประกันชีวิต เพื่อไม่เป็นการสร้างภาระให้กับคนที่อยู่ข้างหลังหรือสร้างความเสี่ยงทางการเงินให้กับครอบครัว

5. แผนเกษียณ ด้วยเทคโนโลยี และความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ ทำให้มีการคาดการณ์ว่าในอนาคตอายุเฉลี่ยของคนไทยจะยืนยาวขึ้น ทำให้บุคคลต้องวางแผนการเงิน เพื่อวัยเกษียณ เป็นการรับมือกับช่วงชีวิตที่ยาวขึ้นที่จะต้องใช้จ่ายเงินมากขึ้น เนื่องจากชีวิตในช่วงนี้ จะไม่มีรายได้ประจำที่เคยได้รับ สุขภาพร่างกายก็เริ่มถดถอยลง ทำให้ต้องมีเงินจำนวนมากไว้ใช้จ่ายตอนแก่ จึงต้องมีการวางแผนที่จะมีเงินเพื่อเตรียมไว้เป็นค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาพยาบาลในยามแก่ชราหรือในยามที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ นอกจากนี้การกำหนดจำนวนเงินลงทุนในอนาคต บุคคลควรทราบระยะเวลา

ก่อนจะถึงช่วงเกษียณอายุ เพื่อกำหนดเงินออมสะสมได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากอาชีพที่แตกต่างกันย่อมมีแผนการทางการเงินในอนาคตที่ต่างกัน (Ruchiphan Pornratanapitak, 2021)

6. วางแผนภาษีอากร ผู้มีรายได้จำนวนมาก วางแผนลดภาษีอย่างชาญฉลาด หลังจากที่พบว่าส่วนใหญ่เสียภาษีมากเกินไปเกินเหตุอันควร เนื่องจากไม่ได้ทำการศึกษาล่วงหน้า ทั้งที่มีหลากหลายช่องทางที่จะช่วยในการประหยัดภาษีได้ และรัฐก็เปิดโอกาสให้ใช้สิทธิตามกฎหมายได้อย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นประกันทุกรูปแบบ ผ่อนชำระค่าบ้าน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (Retirement Mutual Fund) และกองทุนรวมหุ้นระยะยาว (Long Term Equity Fund) เป็นต้น ซึ่งหากบุคคลทำการวางแผนไว้เป็นอย่างดีก็พบว่าสามารถช่วยประหยัดภาษีได้เยอะในแต่ละปี และถือว่าน่า เสียหายสำหรับอีกหลายคน ที่แม้จะมุ่งมั่นกับการออมและการลงทุน ภายใต้กลยุทธ์ทุกรูปแบบ แต่กลับมองข้ามปัจจัยที่มีผลกระทบโดยตรงนั่นคือ การเสียภาษี

อย่างไรก็ตามสำหรับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลที่ดีจะเป็น ตัวกำหนดทิศทาง และการตัดสินใจทางการเงิน เพื่อให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้ (Kanchana Hongthong, 2008) หากบุคคลใดเริ่มต้นทำการวางแผนทางการเงินเร็ว มีการปฏิบัติตามอย่างมีวินัย และสม่ำเสมอแล้ว บุคคลนั้นก็จะยอมเข้าใกล้ความมีอิสรภาพทางการเงินได้มากขึ้น แผนการเงินหลัก ๆ ที่สำคัญและควรวางแผนเริ่มปฏิบัติ

4. ประเมินวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเปรียบเสมือนการวาดภาพชีวิตในอนาคต หากต้องการมีชีวิตที่ไม่ลำบาก มั่นคง และสุขสบาย การวางแผนที่ดีจะช่วยให้ภาพเหล่านั้นชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้เชื่อว่าทุกคน ต่างมีความใฝ่ฝันไม่ว่าจะเล็กหรือใหญ่ มีระยะใกล้หรือไกล ความฝันเหล่านั้นต่างต้องการการวางแผนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (Thiptiya Maneebut, 2021) อีกทั้งการวางแผนการเงินที่ดีจะช่วยให้ทุกคนจากความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นระหว่างทางไปยังชีวิตในอนาคตที่มุ่งหวัง อาจกล่าวได้ว่า การวางแผนการเงินก็เท่ากับการวางแผนชีวิต วิธีการในการวางแผนการเงินนั้นมีอยู่มากมายหลายคนอาจเข้าใจว่าเป็นเรื่องของการควบคุมการใช้จ่าย การเก็บออมเพียงเท่านั้น ซึ่งที่จริงแล้วเรื่องเหล่านั้นเป็นส่วนสำคัญเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น หากจะวางแผนการเงินให้มีประสิทธิภาพได้ผลจริง ยังมีเรื่องอื่นที่ต้องเข้าใจและให้ความสำคัญอยู่ด้วย (Krung Thai Bank Public Company Limited), 2020) การวางแผนการเงินส่วนบุคคลมีการแบ่งรูปแบบการวางแผนที่หลากหลายในบทความนี้จะนำเสนอการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะได้แก่ การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลตามระยะเวลา และการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลตามวิธีการ โดยการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลตามระยะเวลา (Kittipat Saenthaweesuk, 2022) อาจใช้การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน โดยกำหนดตามระยะเวลา (1) เป้าหมายทางการเงินระยะสั้น (Short Term Financial Goals) เป็นเป้าหมายที่บุคคล สามารถทำให้สำเร็จได้ภายในระยะเวลาสั้นๆ นั่นคือไม่เกิน 1 ปี เช่น ฤดูร้อนนี้ต้องการซื้อเครื่องปรับอากาศ ต้องการเก็บเงินไปเที่ยวต่างจังหวัด (2) เป้าหมายทางการเงินระยะยาว (Long Term Financial Goals) เป็นเป้าหมายที่บุคคล ต้องการใน 5 – 20 ปีข้างหน้า หรือเป็นเป้าหมายที่บุคคลต้องใช้เวลาในการสะสมเงิน เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เช่น ต้องการเก็บเงินไว้ใช้หลังเกษียณ ต้องการเก็บเงินไว้เป็นทุนการศึกษาบุตรในอนาคต เป้าหมายระยะยาวอาจมี การเปลี่ยนแปลงได้ เนื่องจากในอนาคตภาวะและเหตุการณ์ต่าง ๆ อาจจะไปเปลี่ยนแปลงไป เช่น ภาวะเศรษฐกิจรวมทั้งการเปลี่ยนแปลงความต้องการของบุคคล เช่น บุคคลตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะซื้อบ้านเดี่ยวราคา 2 ล้านบาท ในอีก 5 ปีข้างหน้า เมื่อเวลาผ่านไปภาวะเศรษฐกิจตกต่ำลงทำให้บุคคลมีรายได้น้อยลง ดังนั้นบุคคลอาจจะเปลี่ยนเป้าหมายจากบ้านที่มีราคา 2 ล้านบาท เป็นบ้านที่มีราคาต่ำกว่า

แนวคิดจากศูนย์วิจัยกรุงศรี นำเสนอผ่านแคมเปญธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ด้วยแนวทางการวางแผนการเงินส่วนบุคคลในแต่ละช่วงวัย มาจากการใช้ชีวิตและเป้าหมายของแต่ละบุคคล รวมทั้งการบริหารการลงทุนในแต่ละช่วงอายุที่แตกต่างกันออกไป การยอมรับความเสี่ยงในแต่ละช่วงอายุนั้นก็ไม่เหมือนกัน จึงจำเป็นต้องมีการวางแผนตามช่วงวัย (Bank of Ayudhya Public Company Limited), 2021) ประกอบด้วย

(1) การวางแผนการเงินสำหรับวัยก่อนทำงาน ในวัยนี้เป็นวัยที่กำลังอยู่ในระหว่างการศึกษาเล่าเรียน ที่มาของรายได้ส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะการพึ่งพาคุณพ่อคุณแม่เพราะยังไม่มีรายได้เป็นของตัวเองและในขณะเดียวกันคนในวัยนี้ส่วนมากจะยังไม่มีการหนี้สิน โดยเป้าหมายในการใช้จ่ายส่วนใหญ่ของคนในวัยนี้ก็คือ เพื่อซื้อของใช้ส่วนตัว ดังนั้นการวางแผนทางการเงินที่สำคัญของคนในวัยนี้ก็ควรเน้นการสร้างวินัยการออมเพื่ออนาคตที่มั่นคง เพราะหากคนวัยนี้มีวินัยการออมที่ดีแล้ว จะทำให้ในช่วงอายุถัดไป สามารถวางแผนทางการเงินได้ง่ายและเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ ในส่วนการวางแผนการลงทุนของคนในช่วงนี้จะเน้นเป็นการฝากเงินไว้กับธนาคารทั้งในรูปแบบออมทรัพย์ หรือฝากประจำเพราะยังไม่มีเงินลงทุนมากนัก

(2) การวางแผนการเงินสำหรับช่วงวัยเริ่มทำงาน สำหรับวัยเริ่มทำงานนี้เป็นวัยเริ่มต้นของการมีภาระหน้าที่ และมีรายได้เป็นของตนเอง ซึ่งแน่นอนว่าเมื่อเริ่มต้นการทำงาน ก็จะมีเงินเดือนหรือรายได้เข้ามา อาจจะไม่สูงมากนัก แต่ก็เริ่มจุดเริ่มต้นที่ดีที่จะสามารถเก็บออมเพื่อนำเงินไปลงทุนต่อได้ ทั้งนี้ในส่วนของการใช้จ่าย หรือภาระหนี้สินของคนในวัยนี้อาจจะไม่สูงมากนักเช่นกัน เพราะเป็นวัยที่เพิ่งเริ่มสร้างเนื้อสร้างตัว โดยเป้าหมายในการใช้จ่ายส่วนใหญ่ของคนในวัยนี้ก็คือการซื้อสินค้าที่ทันสมัยตามกระแส การท่องเที่ยวเปิดประสบการณ์ ซื้อของใช้ส่วนตัว หรือซื้อรถยนต์ที่มีมูลค่าไม่แพงมาก ดังนั้นการวางแผนการเงินของคนในวัยนี้จะต้องเน้นให้ความสำคัญกับกลยุทธ์การบริหารเงิน โดยจะต้องมีการบริหารค่าใช้จ่ายและรายได้ให้เพียงพอ สามารถมีเงินเก็บออมเพื่อนำไปลงทุนเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มได้ ในส่วนการวางแผนการลงทุนของคนในช่วงวัยนี้ เนื่องจากยังมีระยะเวลาในการหารายได้เพิ่มอีกนาน

(3) การวางแผนการเงินสำหรับวัยเริ่มสร้างครอบครัว สำหรับคนที่อยู่ในช่วงอายุนี้เป็นวัยที่ต้องเพิ่มพูนความมั่นคงให้กับตนเองและเริ่มที่จะสร้างครอบครัว โดยมีรายได้และรายจ่ายอยู่ในระดับสูงและหน้าที่การงานของคนในวัยนี้กำลังก้าวหน้า โดยเป้าหมายในการใช้จ่ายส่วนใหญ่ของคนในวัยนี้จะมุ่งไปที่การสร้างครอบครัว และออมเงินไว้เพื่ออนาคต อีกทั้งกำลังมองหาสินทรัพย์ที่ใหญ่ขึ้น อยากรับรถยนต์หรูราคาขึ้น ดังนั้นการวางแผนการเงินของคนในวัยนี้จะต้องให้ความสำคัญกับความเสี่ยงที่กำลังเผชิญ และที่สำคัญคือปัญหาเรื่องสุขภาพและอุบัติเหตุ ด้วยเหตุนี้การวางแผนการเงินจึงควรต้องกระจายความเสี่ยง เพราะมีภาระทางการเงินสูงขึ้น และควรเพิ่มในส่วนของการประกันภัย แผนการออม และการลงทุนเพื่อวัยเกษียณ

(4) การวางแผนการเงินสำหรับวัยการงานมั่นคง ในวัยนี้เป็นวัยที่หน้าที่การงานและฐานะทางการเงินมีความมั่นคงแล้ว และส่วนใหญ่จะมีรายได้สูง ในขณะที่ภาระทางการเงินเริ่มลดลง ลักษณะส่วนใหญ่ของคนในวัยนี้จะหันมาใส่ใจเรื่องสุขภาพมากขึ้น โดยเป้าหมายในการใช้จ่ายส่วนใหญ่ของคนในวัยนี้จะเป็นเรื่องของวางแผนการศึกษาให้กับบุตร ซึ่งต้องรักษาความมั่นคงทางการเงินและยังต้องระวังเรื่องการก่อหนี้ รวมถึงปัญหาสุขภาพและอุบัติเหตุอีกด้วย ที่สำคัญคนในวัยนี้จะต้องให้ความสำคัญกับการวางแผนเกษียณเพราะเหลือระยะเวลาในการหารายได้อีกไม่นาน ดังนั้นการวางแผนการเงินสำหรับคนในวัยนี้นั้น จะเน้นเรื่องการวางแผนภาษีและการวางแผนเกษียณอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะต้องมีการกระจายการลงทุน และเริ่มลดสัดส่วนในสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงสูงลง

(5) การวางแผนการเงินสำหรับวัยเกษียณอายุ สำหรับคนที่อยู่ในช่วงอายุนี้เป็นวัยของผู้ที่กำลังจะก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งจะไม่มียาได้ประจำ ในขณะที่ภาระทางการเงินก็ลดลง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องค่าใช้จ่ายประจำวันและค่ารักษาสุขภาพ โดยเป้าหมายทางการเงินส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของการมองหารายรับเพื่อนำมาใช้จ่ายประจำวัน การท่องเที่ยวพักผ่อนและเก็บออมไว้ให้ลูกหลาน อีกทั้งให้ความสำคัญในการวางแผนเพื่อส่งมอบทรัพย์สินไปให้ลูกหลานด้วย ดังนั้น สำหรับรายรับจากการวางแผนการเงินในวัยนี้ จะมาจากเงินบำเหน็จ บำนาญ เงินออม และผลตอบแทนจากการออมและการลงทุนตั้งแต่วัยทำงานด้วยเหตุนี้หากต้องการลงทุนเพื่อเพิ่มรายได้ การวางแผนทางการเงินจึงต้องเน้นผลิตภัณฑ์การเงินที่มีความเสี่ยงต่ำเพื่อรักษาเงินต้น แต่ยังสามารถสร้างผลตอบแทนสม่ำเสมอ

การวางแผนทางการเงินมีหลากหลายรูปแบบแนวทาง และเพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างง่าย ผู้นิพนธ์ได้จำแนกขั้นตอนการวางแผนทางการเงิน (Thanya Rattana Nai Net, Chanattee Poompruk, Chakrapan Kitti Norarat, 2023) ดังต่อไปนี้

1. ประเมินฐานะการเงินสิ่งสะท้อนฐานะทางการเงินที่แท้จริงของบุคคลไม่ใช่ สินทรัพย์ที่มีอยู่ แต่เป็น “ความมั่งคั่งสุทธิ”

สินทรัพย์ - หนี้สิน = ความมั่งคั่งสุทธิ

นอกจากนี้ อาศัยการจดบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวัน เพื่อจะารู้พฤติกรรมค่าใช้จ่ายของตนเอง

รายรับ - เงินออม - รายจ่าย = เงินเหลือใช้/ เงินขาดมือ

2. กำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน บุคคลจำเป็นต้องยังในการกำหนดเป้าหมายและกำหนดเวลาที่จะพิชิตเป้าหมายให้ชัดเจน รวมถึงมีการจัดลำดับความสำคัญของเป้าหมายให้สอดคล้องกับความสามารถทางการเงินในช่วงเวลานั้น ๆ เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ดีได้นั้น บุคคลอาจดำเนินการโดยอาศัยหลัก SMART (Bank of Thailand, 2023) ได้แก่

Specific ควรเป็นเป้าหมายที่ชัดเจนมีความเฉพาะเจาะจง

Measurable สามารถวัดผลเป็นตัวเลขหรือตัวเงินได้ชัดเจน เพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้า

Achievable เป็นเป้าหมายที่สามารถทำได้ โดยรู้ว่าต้องทำอะไรให้บรรลุเป้าหมาย

Realistic เป็นสิ่งที่ยู่บนพื้นฐานความเป็นจริง

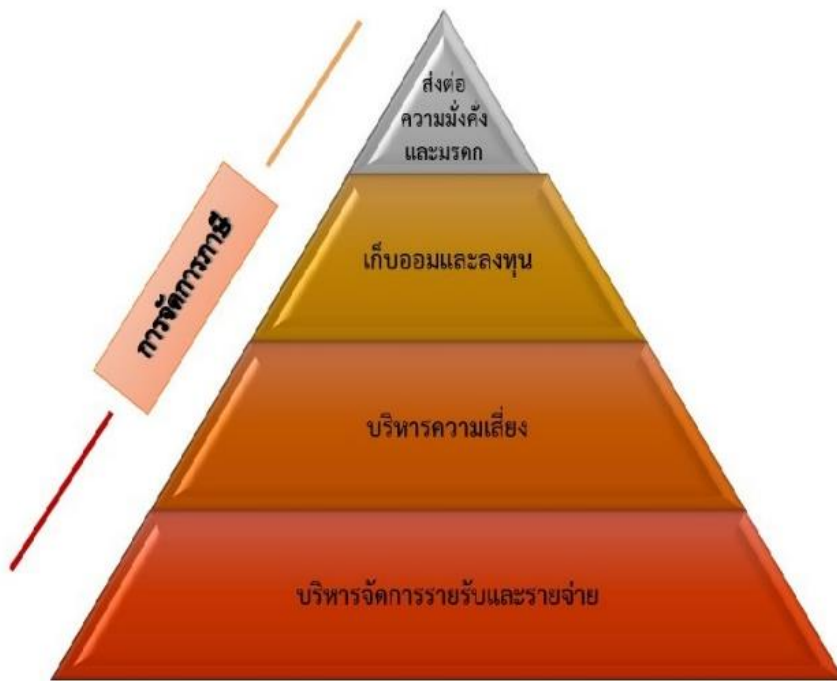
Time Bound มีกรอบเวลาที่แน่ชัด แบ่งเป็นระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว

3. จัดทำแผนการเงิน มีไว้เพื่อบริหารเงินและทรัพย์สินต่าง ๆ เช่น เราจะใช้จ่ายเงินอย่างไร หารายได้เพิ่มเติมจากแหล่งไหน หรือนำไปลงทุนอย่างไรเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ โดยต้องจัดสรรระยะเวลาของแผนให้สัมพันธ์กับรายได้และภาระทางการเงิน เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ และไม่กดดันตัวเองจนเกินไป

4. ดำเนินการตามแผนอย่างเคร่งครัด สิ่งที่สำคัญที่สุดคือความมุ่งมั่นและมีวินัย เพราะหากขาดการปฏิบัติที่จริงจังและต่อเนื่อง ก็ยากที่จะบรรลุเป้าหมายได้

5. ตรวจสอบและปรับแผนตามสถานการณ์ บุคคลต้องหมั่นตรวจสอบแผนอย่างสม่ำเสมออย่างน้อยทุก 6 เดือน เพื่อวิเคราะห์ตามแผนที่วางไว้ หากไม่เป็นไปตามมีเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดที่ทำให้ไม่เป็นไปตามแผน แล้วปรับแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

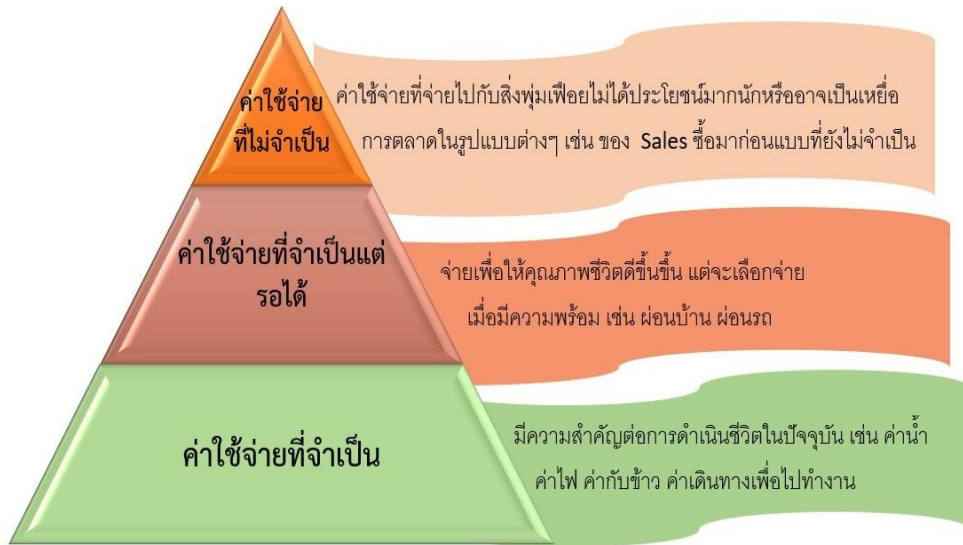
อีกทั้งการวางแผนทางการเงินเปลี่ยนตามวิธีการวางแผนทางการเงินด้วยปิรามิดทางการเงินเป็นแผนภาพปิรามิดการเงิน (Financial Planning Pyramid) ที่ช่วยให้เราเห็นความสำคัญและลำดับขั้นตอนในการวางแผนการเงินอย่างง่าย แต่ครอบคลุมและใช้ได้จริง Narin Olarakinan. (2012). โดยสิ่งที่จกต้องให้ความสำคัญมากที่สุดจะเรียงจากฐานปิรามิดขึ้นไปยังยอด ปิรามิด ซึ่งหมายความว่า ตัวบุคคลต้องสร้างฐานให้แน่น ให้มั่นคงเสียก่อน จากนั้นจึงค่อยต่อยอดขึ้นไปสู่เป้าหมาย Bank of Ayudhya Public Company Limited (2021) อธิบายได้ว่า (1) บริหารจัดการรายรับและรายจ่าย (Revenue - Expense Management) ซึ่งเป็นเรื่องพื้นฐานที่สุดสำหรับการวางแผนทางการเงิน เพราะหมายถึงการรู้จักสถานะทางการเงินของตนเอง และการจัดการรายรับและการใช้จ่ายของตนเองถือเป็นการเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับโอกาสและความท้าทายในอนาคต (2) บริหารความเสี่ยง (Risk Management) ถือเป็นการเตรียมตัวเช่นเดียวกับการบริหารการเงิน เพียงแต่เป็นการเตรียมตัวในระดับที่สูงกว่า นั่นคือ การลดความเสี่ยงและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นระหว่างทางไปสู่ชีวิตและเป้าหมายที่ต้องการ ซึ่งสิ่งที่ต้องทำเพื่อป้องกันความเสี่ยง เช่น การเก็บเงินสำรองเผื่อฉุกเฉิน การทำประกันภัย ประกันสุขภาพ และประกันชีวิต รวมถึงการเก็บเงินเกษียณ เป็นต้น (3) เก็บออมและลงทุน (Saving and Investment) เมื่อเตรียมการเงินของตนเองพร้อมและลดโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงต่าง ๆ แล้ว เราก็พร้อมที่จะทำตามเป้าหมายทั้งระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เช่น เก็บออมซื้อบ้าน เก็บออมท่องเที่ยว เก็บออมเพื่อสร้างครอบครัว หรือลงทุนเพื่อสร้างผลกำไรด้วยหลากหลายวิธีพร้อมรับความเสี่ยง เพราะได้เตรียมตัวจนมีสุขภาพการเงินที่แข็งแรง (4) ส่งต่อความมั่งคั่งและมรดก (Wealth Distribution) หลังจากที่เราสร้างความมั่นคงและมั่งคั่งในชีวิต รวมทั้งบรรลุเป้าหมายได้อย่างที่ตั้งใจแล้ว อีกเรื่องที่ต้องวางแผนคือการบริจาค การช่วยเหลือผู้อื่น เพราะสำหรับบางคน อาจใช้จ่ายด้วยการบริจาคมากจนเกินสมดุล ทั้งนี้ การเผื่อแผ่ความมั่งคั่งและช่วยเหลือผู้อื่นยังถือเป็นการเติมเต็มด้านจิตใจซึ่งช่วยให้ชีวิตสมบูรณ์ยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังควรจัดการมรดกให้เรียบร้อยเพื่อคนที่เรารักและเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นภายหลัง

ภาพที่ 1 แสดงปิรามิดการเงิน (Financial Planning Pyramid)

ที่มา : Chanattee Pumpruk, 2023, adapted from Bank of Ayudhya Public Company Limited, 2021

การจัดการวางแผนการเงินทั้ง 4 ชั้น (ดังรูปภาพที่ 1) หากบุคคลากรู้รายรับรายจ่ายของบุคคลอย่างละเอียด ก็จะสามารถคำนวณภาษีได้ การออมการลงทุน และการบริหารจัดการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการวางแผนการเงินของ บุคคลากร สามารถอาศัยวิธีวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลได้โดยการสามารถเริ่มต้นการวางแผนให้รอบคอบรัดกุมได้ (Sathanee Kaewsueb, Chanyapat Wipatthanantakul and Sattanan Buppasiri, 2021) การวางแผนรายจ่าย ถือเป็นหนึ่งในวิธีการที่ ทำให้บุคคลได้ทบทวนสุขภาพทางการเงินของตนเองว่า กำลังใช้จ่ายเกินตัวอยู่หรือเปล่า และจะ ปรับแผนการใช้จ่ายอย่างไรให้เหลือเงินไว้สำหรับการออมมากยิ่งขึ้น ซึ่งก่อนที่จะวางแผนจึงควรจำแนกประเภทรายจ่าย ในแต่ละเดือน ตนเองหมดเงินไปกับเรื่องอะไรบ้าง โดยในบทความวิชาการนี้นำเสนอรูปแบบค่าใช้จ่ายออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ รายจ่ายที่จำเป็น รายจ่ายที่ไม่จำเป็น แน่แน่นอนว่าความจำเป็นในการใช้จ่ายของแต่ละบุคคลนั้นแตกต่างกันออกไป และอาจมีรายละเอียดปลีกย่อยมากกว่า “จำเป็น” และ “ไม่จำเป็น” เราจึงขอแนะนำให้คุณลองสร้าง “พีระมิดการใช้จ่าย” ของตัวเองดูว่าสิ่งใดจำเป็นมาก หรือจำเป็นน้อย ดังรูปภาพที่ 2

ภาพที่ 2 ปิระมิดค่าใช้จ่าย

ที่มา : Chanattee Pumpruk, 2023, adapted from Sathanee Kaewsueb, Chanyapat Wipattananantakul, and Sattanan Bupsiri, 2021

จะเห็นได้ว่าฐานของปิระมิดคือค่าใช้จ่ายที่จำเป็นและต้องถูกเติมเต็มจนแน่นเสียก่อนจึงจะตอบโจทย์กับปัจจัยพื้นฐานของการใช้ชีวิต ส่วนปิระมิดในชั้นต่อไปจะเป็นส่วนของค่าใช้จ่ายอื่นที่มีความจำเป็นรองลงมาจนสุดท้ายเป็นรายจ่ายเพื่อความสุขและความบันเทิงส่วนตัว หลังจากนั้นให้นำค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนมาจัดแบ่งประเภทตามรูปแบบของปิระมิดที่กำหนดไว้ แล้วพิจารณาว่า รายจ่ายที่ไม่จำเป็นของคุณในแต่ละเดือนมีส่วนเป็นส่วนเท่าไร และบุคคลสามารถลดรายจ่ายนั้นลงได้มากหรือน้อยเพียงใด ด้วยการวางแผนรายจ่ายล่วงหน้า เพื่อพร้อมรับมือกับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ดังเช่นในการวางแผนการเงินในภาวะวิกฤติ COVID-19 ที่ผ่านมานั้น เป็นเหตุปัจจัยที่ทุกคนปฏิเสธและหลีกเลี่ยงไม่ได้ยากลำบาก ดังนั้นการบริหารการเงินและการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ถ้าหากรู้ว่าชีวิตเต็มไปด้วยความไม่แน่นอนทุกคนก็ควรจะใช้ชีวิตอย่างไม่ประมาท มีสติอยู่ตลอดเวลา การวางแผนทางการเงินจึงถือว่าเป็นแบบอย่างของการใช้ชีวิตของคนที่มีสติและปัญญา มีเหตุผล ตาม 5 วิธีการ (Areeya Srithamanit, 2022) ดังต่อไปนี้

วิธีที่ 1 สรรวจสินทรัพย์ เงินสำรองฉุกเฉิน ที่มีทั้งหมดเพื่อดูว่าเรามีสินทรัพย์อะไรบ้าง และอยู่ที่ใด เช่น เงินฝากธนาคาร สลากออมสิน ประกันชีวิต บ้าน ที่ดิน รถยนต์ ของใช้ส่วนตัว เงินลงทุนในหลักทรัพย์ต่าง ๆ

วิธีที่ 2 จัดการเรื่องหนี้สินไม่ให้เกินภาระ บริหารจัดการหนี้ให้เหมาะสม สรุปลงหนี้สินทั้งหมดที่มี ไม่ว่าจะเป็นหนี้บ้าน หนี้รถ หนี้บัตรเครดิต มีมูลค่าคงเหลืออยู่เท่าไร อัตราดอกเบี้ยเป็นเท่าไร และมีภาระที่ต้องผ่อนชำระในแต่ละเดือนเท่าไร

วิธีที่ 3 จัดทำงบประมาณควบคุมการใช้จ่าย วางแผนการเงินด้วยการทำงบประมาณรายได้และค่าใช้จ่ายในอีก 6 - 12 เดือนข้างหน้า กำหนดสมมติฐานว่าหากสถานการณ์ยังอยู่แบบนี้ไปอีก 3 - 6 เดือน หากต้องออกจากงานแล้วขาดรายได้ หรือมีรายได้ลดลง ลองประเมินรายได้ และนำไปเทียบกับค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายในแต่ละเดือน

วิธีที่ 4 ใช้จ่ายอย่างมีสติ หดขุมเฟือย ไม่ก่อกวนเพิ่ม ถ้าสิ่งที่กำลังจะซื้อไม่จำเป็นจริง ๆ ณ เวลานั้น แนะนำอย่าเพิ่งรีบซื้อ ลดรายจ่ายฟุ่มเฟือยต่าง ๆ งดกิจกรรมการท่องเที่ยว สังสรรค์หรือช้อปปิ้งให้แต่ละเดือนเหลือเพียงรายจ่ายที่จำเป็น จะได้เหลือเงินเพิ่มมากขึ้น

วิธีที่ 5 ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ใช้โอกาสนี้ในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ที่จะช่วยเพิ่มพูนทักษะและความสามารถให้กับตัวเอง รวมไปถึงหาช่องทางในการสร้างรายได้เสริม

นัยสำคัญที่ก่อให้เกิดประโยชน์ของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล (Bank of Thailand, 2022) ทำให้มีรายได้เพิ่มจากการออมและวางแผนภาษี การทราบที่มาที่ไปว่ามีรายได้และค่าใช้จ่ายอย่างไร ทำให้บุคคลสามารถจัดการเรื่องการออมได้อย่างถูกต้อง ซึ่งก็มีผลิตภัณฑ์ทางการเงินให้เลือกหลายอย่าง เช่น เงินฝากประจำ เงินฝากออมทรัพย์ ทองคำ อสังหาริมทรัพย์ การลงทุนในธุรกิจด้านอื่น หรือเป็นการซื้อกองทุนรวมที่ให้ผลประโยชน์ตอบแทนที่เปอร์เซ็นต์ต่อปีนั้น ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขและผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่บุคคลตัดสินใจเลือก (Bank of Ayudhya Public Company Limited), 2022) อีกทั้งทำให้มองเห็นภาพรวมของรายได้และการจ่ายภาษี เพื่อที่จะได้แบ่งสรรปันส่วนเงินไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นได้ เช่น บริจาคเพื่อการกุศล การซื้อประกันชีวิตการซื้อกองทุนรวม หรือการซื้ออสังหาริมทรัพย์ เพื่อใช้เป็นส่วนลดหย่อนค่าใช้จ่ายก่อนคำนวณภาษีได้

การวางแผนทางการเงินทำให้สามารถวางแผนการใช้ชีวิตในอนาคต ทำให้ทราบว่าเงินเหลือพอที่จะหาความสุขในชีวิต สิ่งเหล่านี้สามารถทำได้โดยการวางแผนทางการเงินเพื่อให้คุณจัดการเงินรายได้และรายจ่ายอย่างเหมาะสมโดยยังคงมีความมั่นคงทางการเงินรองรับ เมื่อเห็นประโยชน์ที่สำคัญของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลแล้ว เชื่อว่าหลายคนคงจะต้องหันกลับมาตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องวางแผนทางการเงินอย่างจริงจัง เพื่อให้สามารถลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นและรู้ว่าต้องหารายได้เพิ่มอย่างไรบ้างจึงจะเพียงพอต่อรายจ่ายต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต (Stock Exchange of Thailand, 2015) ซึ่งในปัจจุบันมีแหล่งความรู้มากมายเกี่ยวกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล เป็นตัวอย่างเพื่อนำมากำหนดเป้าหมายและบันทึกรายการทรัพย์สินในแต่ละเดือนและแต่ละปีว่ามีมูลค่าทรัพย์สินที่เพิ่มขึ้นและลดลง ตลอดจนแสวงหาการลงทุนที่เป็นการเพิ่มแหล่งรายได้และทรัพย์สินที่จะช่วยเสริมสร้างความอุ่นใจว่าจะมีเงินเพียงพอต่อการดำรงชีวิตเพื่อความสุขของตนเองและครอบครัวต่อไปในอนาคต

5. สรุป

ปัจจัยหนุนเสริมในการบริหารทางการเงินส่วนบุคคล สามารถทำให้การบริหารจัดการเงินได้อย่างเป็นระบบระเบียบ เห็นแนวทางในการวางแผนการเงินในอนาคต มีเงินใช้จ่ายในวัยเกษียณอายุ การเงินส่วนบุคคล การบริหารการเงิน การวางแผนทางการเงินแบบตามระยะเวลา การวางแผนทางการเงินแบบช่วงวัย การวางแผนทางการเงินเปลี่ยนตามวิธีการ ประโยชน์ของการบริหารการเงินส่วนบุคคล จึงเป็นสิ่งที่ควรศึกษาการบริหารจัดการเงินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เพื่อให้มีสภาพคล่อง มีเงินใช้จ่ายที่เพียงพอ ซึ่งไม่อาจทราบว่าจะในอนาคตจะเป็นอย่างไร จึงต้องมีการจัดทำงบประมาณใช้จ่ายล่วงหน้า ลดรายจ่ายและภาระการผ่อน รักษาสุขภาพ ลดความเสี่ยงค่าใช้จ่าย หารายได้เสริม รักษาวินัยทางการเงินโดยเริ่มปลูกฝังการออมตั้งแต่เด็ก เพื่อให้เกิดพฤติกรรมออมโดยไม่รู้สึกรู้สึกลับ การบริหารการเงินอาจจะไม่ใช่ในรูปแบบการออมอย่างเดียวเสมอไป อาจจะเป็นรูปแบบการซื้อประกันสุขภาพซึ่งสามารถเป็นการออมเงินอย่างหนึ่ง และสามารถลดภาษีได้ด้วย การซื้อที่อยู่อาศัยก็เป็นการออมรูปแบบหนึ่ง ถึงแม้จะเป็นหนี้ แต่อย่างน้อยเราก็มีอสังหาริมทรัพย์ไว้ในครอบครอง และดอกเบี้ยสามารถลดหย่อนภาษีได้ อย่างไรก็ตามการวางแผนการใช้จ่ายให้เหมาะสมจะทำให้มีเงินใช้จ่ายเพียงพอ และการป้องกันความเสี่ยงทางการเงินก็เป็นแนวทางการมีชีวิตรอดของบุคคล เพื่อป้องกันเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันและสร้างความมั่นคงของชีวิต ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่เหมาะสมจะทำให้เกิดความผาสุกในการดำเนินชีวิตสูงสุด และท้ายที่สุดบุคคลควรเตรียมรับมือกับความไม่แน่นอน มีเงินออมเผื่อฉุกเฉิน 3 - 6 เท่าของรายจ่ายจำเป็นและภาระผ่อนหนี้ต่อเดือน ตรวจสอบสวัสดิการและประกันสุขภาพที่มีอยู่ว่าครอบคลุมแค่ไหน หากไม่เพียงพอ การทำประกันสุขภาพเพิ่มเติมก็อาจเป็นอีกทางเลือกหนึ่งพิจารณาเรื่องความไม่แน่นอนของรายได้ในอนาคตเพื่อรู้เท่าทันความต้องการใช้เงินของตนเองต่อไป

6. เอกสารอ้างอิง

- Bank of Ayudhya Public Company Limited. (2021a). **5 steps to planning a stable financial life. See concrete results.** Bangkok: Author.
- _____. (2021b). 5 ways to set life goals to be truly successful. Bangkok: Author.
- _____. (2021 c). How to plan finances according to age. Edition can be used for life. Bangkok: Author.
- _____. (2022d). [Comparison] Savings accounts vs. debt mutual funds. Bangkok: Author.
- Bank of Thailand. (2022). **Financial planning.** Bangkok: Author.
- Bank of Thailand. (2023). **financial planning It is a tool that helps prepare and lead a life of financial stability.** Bangkok: Author.
- Hongthong, K. (2008). **Financial compass.** Bangkok: Krungthep Turakij Bizbook.
- Inlakorn, S. (2007). **Personal Finance.** Bangkok: Kasetsart University Press.
- Kaewsueb, S., Wipattananantakul, C. & Buptsiri, S. (2021). **Personal financial planning.** Nakhon Nayok: Chulachomklao Royal Military Academy.
- Kongkaew, M. et al. (2014). **Financial Management.** Faculty of Business Administration: Rajamangala University of Technology Srivijaya.
- Kovitwanitkanon, N. (2015). **Operating manual for life insurance brokers.** Bangkok: Office of the Insurance Commission.
- Khemwirat, S. & Khemwirat, D. (2009). **Financial planning of university students.** Bangkok: Rajamangala University of Technology Phra Nakhon.
- Krung Thai Bank Public Company Limited (2020). **Financial planning methods. For future stability.** Bangkok: Author.
- Lertmongkol, N. (2020). **5 techniques for managing money to grow.** Bangkok: Stock Exchange of Thailand.
- Maneebutr, T. (2021). **Factors influencing monthly consumption expenditures.** Bangkok: Sripatum University.
- Namphut, S., & Charoenpainting, A. (2012). **Personal financial management strategies.** Bangkok: Thammasat University.
- Olarakinanan, N. (2012). Financial plan for retirement. n.p.
- Phimonrattanakarn, S. (2013). **Personal Finance.** Bangkok: Se-Ed Education.
- Pornratanapitak, R. (2021). **7 important risks after retirement.** Bangkok: Stock Exchange of Thailand.
- Rattana Nai Net, T., Poompruk, C., & Kitti Norarat, C. (2023). Adaptation of personnel in public organizations to create their own value in an era of revolutionary change. **Journal of Saha Management Science, Buriram Rajabhat University, 7(2), 112-122.**
- Saenthaweek, K. (2022). **Training documents Investor classroom course, topic: Money requires planning.** Bangkok: Stock Exchange of Thailand.
- Srithamanit, A. (2022). **Managing personal finances during a crisis.** Bangkok: Sripatum University.
- Stock Exchange of Thailand. (2015). **Financial planning.** Bangkok: Stock Exchange of Thailand.
- Toro, T. (2023). **look at 5 megatrends of the future in 2023.** Bangkok: Treasury of economic knowledge.
- Wongchan, R. (2012). Personal financial management. (2 nd ed). Bangkok: Stock Exchange of Thailand